

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720204768
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6720204768.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci starostlivosti o: mal. A. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., pracovisko M., dieťa rodičov - matka Z.. N. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. C. 4, XXX XX M., t. č. bytom N. XX, XXX XX M., otec A. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. C. 4, XXX XX M., zastúpený: VARINSKÝ & Partners, s. r. o., IČO: 52 411 737, so sídlom Námestie SNP 13, 974 01 Banská Bystrica, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým a úpravu styku otca s maloletým, na odvolanie Okresnej prokuratúry Zvolen proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 2. marca 2021, č. k.: 18 P/35/2020 - 185, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol, že:

„I/ Konanie o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým sa **z a s t a v u j e**.

II/ Zrušuje sa neodkladné opatrenie vydané Okresným súdom Zvolen uznesením sp. zn. 18P/28/2020 zo dňa 24. 09. 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/43/2020 zo dňa 26. 11. 2020.

III/ Súd schvaľuje dohodu rodičov o styku otca s maloletým v tomto znení:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. Z., nar. XX. XX. XXXX nasledovne:

a) každý páry týždeň v roku počas utorok v čase od 14.30 hod. do 18.00 hod., počas soboty v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod., každý nepáry týždeň v roku počas štvrtka v čase od 14.30 hod. do 18.00 hod. a počas nedele v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod.

b) každý rok počas letných prázdnin v čase od 15. 07. od 08.00 hod. do 18. 07. do 18.00 hod. a v čase od 01. 08. od 08.00 hod. do 04. 08. do 18.00 hod.

c) každý páry rok dňa 24. 12., dňa 26. 12. a dňa 31. 12. v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepáry rok dňa 25. 12., dňa 27. 12. a dňa 01. 01. nasledujúceho roka v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod.

d) každý rok počas jarných prázdnin, v prípade ak jarné prázdniny pripadnú na páry týždeň v čase od utorok od 08.00 hod. do stredy do 18.00 hod. a počas soboty v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod., a v prípade, ak jarné prázdniny pripadnú na nepáry týždeň, v čase od štvrtka od 08.00 hod. do piatku 18.00 hod. a počas nedele v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod.

e) každý páry rok počas veľkonočných prázdnin počas štvrtka v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod. a počas soboty v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepáry rok počas piatku v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod. a počas pondelka v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod.

Otec je oprávnený v stanovený deň a hodinu maloletého pred vchodom do obytného domu matky prevziať a povinný maloletého matke v stanovený deň a hodinu pred vchodom do obytného domu matky odovzdať.

Matka je povinná maloletého na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletým umožniť.

IV/ Súd ukladá otcovi výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa na obdobie 6 (šesť) mesiacov.

VI Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že matka maloletého najskôr podala na okresnom súde dňa 28. 10. 2020 návrh, v ktorom žiadala, aby súd vyslovil zákaz styku otca s ich spoločným maloletým synom. Svoj návrh odôvodnila tým, že pôvodne bolo manželstvo rodičov rozvedené rozsudkom tamojšieho súdu sp. zn. 5P/182/2019 zo dňa 08. 10. 2019, kedy maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva bolo zverené do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na jeho výživu po 150,-- € mesačne. Styk otca s maloletým nebol upravený. Už počas manželstva sa otec voči matke správal agresívne, vznikalo množstvo situácií, kedy mala zo správania otca strach a nechcela, aby takéto správanie ďalej videl maloletý syn, ktorý celou situáciou trpel, odišla spolu so synom zo spoločnej domácnosti. Voči otcovi matka podala trestné oznámenie z dôvodu týrania blízkej osoby, v rámci trestného konania bol vyhotovený znalecký posudok č. 53/2020, z ktorého vyplynulo, že u otca sa zistili známky duševnej poruchy - paranoidnej schizofrénie a znalci konštatovali, že pobyt otca na slobode je z psychiatrického hľadiska nebezpečný pre spoločnosť a bola navrhnutá psychiatrická ochranná liečba ústavnou formou, pretože bol vyslovený predpoklad, že ambulantná liečba by nespĺnila účel, najmä pre jeho anozognoziu (chýbanie nadhľadu na ochorenie) a z toho vyplývajúcu nespôluprácu v rámci ambulantnej liečby.

3. V priebehu konania zobrala návrh späť v dôsledku zistenia, že otec sa aktívne podrobuje ambulantnej liečbe, lekárka konštatovala, že zdravotný stav je stabilizovaný, pričom sa dohodli na úprave stretávania sa otca s maloletým.

4. Otec maloletého považoval pôvodný návrh za nedôvodný, abstraktný, založený na nepravdivých, pravdu skresľujúcich a zavádzajúcich tvrdeniach. K trestnému stíhaniu uviedol, že trestné stíhanie nebolo ukončené právoplatným odsudzujúcim rozsudkom a pri rešpektovaní zásady prezumpcie neviny ho treba považovať za osobu bezúhonnú. Syna má rád a on jeho, nikdy mu neublížil. Rešpektuje diagnostické závery znaleckého posudku, dobrovoľne sa podrobuje ambulantnej liečbe, popiera, že by bol pre okolie nebezpečný. Po dohode s matkou maloletého sa maloletým stretáva.

5. Matka potvrdila vyjadrenia otca a súhlasila s dohodou o stretávaní sa maloletého s otcom, pričom uviedla, že maloletý sám vyžadoval stretávanie sa s otcom. Vedia sa dohodnúť a už žiadne konflikty nie sú.

6. Kolízny opatrovník vykonal šetrenie u rodičov, pričom uviedol že nevznikli v súčasnosti pochybnosti zdravotnom stave otca, preto navrhol schváliť rodičovskú dohodu.

7. Prokurátor požadoval vyčkat' až do právoplatnosti skončenia trestného konania, kde bola otcovi uložená ochranná liečba psychiatrická ústavnou formou. Ak by súd nevyhovel tomuto návrhu, žiadal, aby sa styk s dieťaťom realizoval za prítomnosti tretej osoby.

8. Okresný súd po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že vzhľadom na preukázané skutočnosti, predovšetkým zdravotný stav otca, dobrovoľné podrobovanie sa ambulantnej liečbe dospel k záveru, že nie sú závažné prekážky, aby rodičovskú dohodu neschválil, pričom akceptoval skutočnosti, ktoré vyplynuli z trestného konania, ktoré v čase rozhodovania nebol právoplatné, ako aj správu ošetrujúcej lekárky o zdravotnom stave otca. Vychádzal však predovšetkým z najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, kde zohľadnil právo dieťaťa na stretávanie sa s otcom, pričom toto stretávanie prebieha bez problémov, a to aj vďaka zlepšeniu v komunikácii s matkou, ktorá tieto zistenia potvrdila, rovnako aj kolízny opatrovník. Súd zohľadnil závery znaleckého dokazovania v trestnom konaní, avšak prihliadol aj na ďalšie dôkazy, ktoré dôsledne vyhodnotil a vyvodil z nich závery. Zohľadnil, ako sa otec stavia k svojmu ochoreniu, liečbe. Mal preukázaný jednoznačne pozitívny vzťah medzi otcom a maloletým, pričom považuje za správne tento posilňovať. Počas konania došlo k obnove konania stretávania sa otca s maloletým, najskôr za prítomnosti rodičov, neskôr sa otec stretával samostatne a neboli zistené žiadne konflikty. Súd zároveň otcovi uložil výchovné opatrenie. Konštatoval, že pokiaľ aj je otcovi uložené neprávoplatne v rámci trestného konania ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou, uvedená okolnosť nemá rozhodujúci vplyv na posúdenie navrhovanej rodičovskej dohody, pretože ak aj otcovi bude právoplatne uložená ústavná forma liečby, táto môže len napomôcť v stabilizácii zdravotného stavu otca a v nastavení správnej ďalšej liečby. V prípade, že otcovi takáto ústavná liečba uložená nebude, práve prostredníctvom výchovného opatrenia bude súd naďalej sledovať aj to, či sa u otca jednalo o úprimnú snahu o ambulantnú liečbu a prípadne, či nešlo len o účelové konanie pod vplyvom

prebiehajúcich súdnych konaní. V prípade potreby môže súd rozhodnúť aj o opakovanom uložení výchovného opatrenia.

9. Proti rozsudku v celom rozsahu sa odvolala Okresná prokuratúra Zvolen z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, pretože v obsahu schválenej rodičovskej dohody absentuje úprava, aby sa styk maloletého s otcom na túto dobu realizoval výhradne za prítomnosti tretej osoby. Na schválenie rodičovskej dohody neboli splnené podmienky z hľadiska ochrany záujmov maloletého, preto dohoda nemala byť schválená.

10. Poukázala na ustanovenie § 122 CMP, ktoré vylučuje podanie odvolania voči výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov vo veci starostlivosti o maloletých, z podania výslovne vylučuje iba rodičov, nie prokurátora. Poukázala na poslanie prokurátora na účely jeho ingerencie v tomto konaní, ktorým je ochrana záujmov maloletého v komplexnom rozmere bez ohľadu na postoj a vôľu oboch jeho rodičov, vrátane kolízneho opatrovníka, ak sú preukázané okolnosti odôvodňujúce obavu, že v dôsledku súdom schválenej rodičovskej dohody by mohlo dôjsť k ohrozeniu života, zdravia ako aj riadneho telesného, duševného a mravného vývoja dieťaťa. Táto obava vyplýva z dokazovania vykonaného v trestnom konaní, ktoré bolo vedené pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) ods. 3 písm. d) Trestného zákona. Trestné stíhanie obvineného (otca maloletého) bolo zastavené z dôvodu konštatovania z nepríčetnosti obvineného v dôsledku závažného duševného ochorenia - paranoidnej schizofrénie, ktorá bola zistená v rámci dokazovania v trestnom konaní. Práve v dôsledku tohto ochorenia sa otec maloletého neadekvátne správal k matke, maloletému, často agresívne, čo u dieťaťa vyvolalo neurotické a psychosomatické ťažkosti, v dôsledku ktorých bol ohrozený vývoj dieťaťa.

11. Zdravotný stav otca je nevyhnutné najskôr kompenzovať adekvátnou ústavnou liečbou z dôvodov, ktoré formulovala znalkyňa. Do momentu tejto kompenzácie je akékoľvek rozhodnutie súdu týkajúce sa úpravy styku bez prítomnosti tretej osoby predčasné. Tieto skutočnosti a možné dôsledky o bezpečnosť maloletého sú v priamom rozpore so závermi súdu prvej inštancie o tom, že aktuálne neboli zistené žiadne také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo akékoľvek ohrozenie maloletého zo strany otca. Rozsudok vychádza z nesprávnych, resp. neúplných skutkových zistení. Závery súdu sú predčasné a abstrahujú od záverov trestného konania a nevyhnutnej potreby kompenzácie zdravotného stavu otca. Konanie o uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou otcovi maloletého, ktoré je vedené na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 1Nt/2 22/2020 doteraz nebolo právoplatne skončené. Ak otcovi bude právoplatne uložená ústavná forma liečby, táto môže len napomôcť k stabilizácii zdravotného stavu otca.

12. Hoci sa aktuálne otec podrobuje ambulantnej liečbe a zdanlivo sa javí, že realizácia prebieha bez komplikácií, vzhľadom na závažné duševné ochorenie nie je možné vylúčiť, že v budúcnosti nemôže dôjsť k negatívnym resp. ohrozujúcim prejavom otca voči maloletému. Súdom uložené výchovné opatrenie je inštitútom, ktorý nie je spôsobilý poskytnúť takúto záruku. Z tohto dôvodu žiadala rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na doplnenie dokazovania smerujúceho k zisteniu a zabezpečeniu účasti tretej osoby, ktorá bude akceptovaná oboma rodičmi maloletého a aj samotným maloletým, ktorá bude zárukou bezpečnosti maloletého pri realizácii styku s otcom.

13. Otec maloletého vo vyjadrení k odvolaniu okresnej prokuratúry žiadal o odvolanie odmietnuť podľa § 386 písm. b), c) CSP. Pokiaľ by súd odvolanie neodmietol, žiadal rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

14. V obsahu vyjadrenia uviedol rovnaké skutočnosti a argumenty, ktoré uviedol vo svojich vyjadreniach počas konania. Plne sa stotožnil s obsahom napadnutého rozhodnutia, ktoré považuje za vecne správne a odvolanie za nedôvodné a nekorektné. Nestotožnil sa s tvrdením, že by mohol byť nebezpečný pre svoje okolie, či pre maloletého. Skutkové závery prokuratúry nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní. Zdôraznil, že v predmetnom trestnom konaní sa mu nikdy ani len náznakom nekládlo za vinu, že by svojím konaním mal alebo mohol akokoľvek neoprávnene, nevhodne, či neprimerane zasahovať do telesnej či psychickej integrity syna a týmto mu ubližovať po psychickej či fyzickej stránke. Vždy sa zaujímal o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj, vždy sa o neho staral, prechováva k nemu mimoriadne hlboký citový vzťah, ktorý mu znemožňuje akokoľvek či už fyzicky alebo psychicky mu ublížiť. Nikdy svojho syna fyzicky neudrel a ani inak naňho psychicky negatívne vplýval, pri jeho výchove vždy používal primerané výchovné prostriedky. Nielen on má hlboký citový vzťah k maloletému, ale aj maloletý prechovávala vrúcny vzťah k nemu. Vyplýva to z výpovedí účastníkov konania aj z výstupov kolízneho opatrovníka. Maloletý sa k nemu aktívne hlási, vyhľadáva jeho prítomnosť, teší sa na jeho. Je nepravdepodobné, aby sa maloletý takýmto spôsobom k nemu správal, pokiaľ by bol skutočne takou hrozbou pre jeho zdravý telesný a duševný vývoj, ako to konštatuje prokuratúra.

15. Nerobil sporným, že zo záverov posudku vypracovaného v trestnom konaní vyplýva, že by mal byť z dôvodu duševného ochorenia nebezpečným pre svoje okolie, existujú však dôvodné pochybnosti

o správnosti, úplnosti a aktuálnosti týchto zistení, keď táto hypotéza znalkyne o potencionálnej nebezpečnosti nebola do dnešného dňa potvrdené žiadnou inou odbornou autoritou, ani podložená, či preukázaná akýmkoľvek dôkazom, či konkrétnou skutočnosťou nasvedčujúcou tomu, že jeho pobytom na slobode by mohol predstavovať riziko pre svoje okolie. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že na základe posudku bol dňa 4. 9. 2020 umiestnený v S. nemocnici prof. Z. v E., lekári ktorého zariadenie neboli schopní túto hypotézu znalkyne o jeho nebezpečnosti potvrdiť ani po piatich dňoch jeho hospitalizácie. Naopak, znalkyňou prijaté závery o jeho nebezpečnosti boli výrazne spochybnené v mimosporovom konaní vedenom pred Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7 Pu/2/2020 o vyslovenie prípustnosti prevzatia obvineného do ústavu zdravotnej starostlivosti, v ktorom súd na základe stanoviska ošetrojúcej lekárky v E. uznesením zo dňa 8. 9. 2020 vyslovil, že na prevzatie do zdravotníckeho zariadenia neboli u neho splnené zákonné podmienky, keď síce trpí duševnou poruchou, že nebolo zistené, že by zdravotný stav bol takého stupňa narušenia, že by ohrozoval seba či svoje okolie. V tejto súvislosti zdôraznil, že sa dlhodobo po dobu 8 mesiacov úplne dobrovoľne podrobuje psychiatrickej liečbe, plne spolupracuje s ošetrojúcim lekárom. S. liečba plní svoj účel, čo potvrdila samotná ošetrojúca lekárka Z.. A. C., ktorá vo svojich písomných vyjadreniach zo dňa 18. 11. 2020 a 15. 1. 2021 konštatovala, že podstupuje pravidelnú liečbu a dodržiava liečebný režim ako aj to, že došlo k výraznému zlepšeniu zdravotného stavu s tým, že psychiatrická liečba v zariadení ústavnej starostlivosti nie je potrebná. Ošetrojúca lekárka si je pritom istá absenciou akejkoľvek nebezpečnosti, že zároveň potvrdzuje jeho schopnosť starať sa o maloletého syna. Pokiaľ aj v čase vypracovania posudku mohol predstavovať potencionálne riziko pre svoje okolie, vzhľadom na to, že sa v súčasnosti dlhodobo riadne podrobuje psychiatrickej starostlivosti a liečbe, ktorú dodržiava, takáto, hoci aj potencionálna nebezpečnosť pre maloletého nepochybne pominula. Znalkyňa Z.. T. E. pri výsluchu zotrvala na svojich záveroch bez toho, aby mala riadnu vedomosť o jeho aktuálnom zdravotnom stave. Pritom znalkyňou prezentované hypotézy o nebezpečnosti pre spoločnosť neboli spochybnené laickými názormi, ale odborne erudovanou autoritou dlhodobo pôsobiacou v oblasti psychiatrie, keď Z.. A. C. je obdobne ako Z.. T. E. od roku 1998 zapísaná v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti. Zároveň je jeho jediným ošetrojúcim lekárom.

16. Odo dňa, ako matka maloletého opustila spoločnú domácnosť dňa 27. 11. 2018, nevznikli medzi nimi žiadne konfliktné situácie. S matkou maloletého komunikuje, stretáva sa najmä v súvislosti s plnením si rodičovských práv a povinností. Prebieha bezkonfliktná a korektná komunikácia, nedochádza k žiadnym fyzickým či verbálnym konfliktom a rešpektuje, že maloletý je v starostlivosti matky, pričom riadne prispieva na jeho výživu. Po vydaní neodkladného opatrenia toto plne akceptoval a kontakt so svojím synom prerušil. Keďže sa maloletý dožadoval prítomnosti otca, z iniciatívy matky a z jej súhlasom postupne dochádzalo k obnoveniu kontaktu s maloletým a stretnutia prebiehajú v súčasnosti vrátane pobytu maloletého u neho bez akýchkoľvek negatívnych či patologických javov, či konfliktov. Pokiaľ súd prvej inštancie prijal skutkový záver o tom, že neexistuje žiadna hrozba z jeho strany pre maloletého, jeho záver považuje za správny a majúci oporu vo vykonanom dokazovaní. Za tejto skutkovej situácie návrhy okresnej prokuratúry považuje za nadbytočné, ale aj sa ťažko vykonateľné, či realizovateľné. Prokuratúra totiž neuvádza, ktorá osoba by mala byť tou navrhovanou treťou osobou pri realizácii styku. Tiež neuvádza, akoby danú tretiu osobu bolo možné donútiť/spravodlivo od nej žiadať, aby si táto našla v zmysle rodičovskej dohody pravidelne dostatočný časový priestor pre svoju prítomnosť pri stretávaní sa otca s maloletým a aby sa pravidelne dostavovala na miesto stretnutia, prípadne sa zúčastňovala výletov otca so synom a pod..

17. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu okresnej prokuratúry uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomných ako aj ústnych vyjadrení produkovaných v priebehu konania a nemá dôvod spochybňovať vyjadrenia lekárky Z., v starostlivosti ktorej je aktuálne otec maloletého dieťaťa.

18. Prokuratúra v replike na vyjadrenie kolízneho opatrovníka ako aj otca zotrvala na svojich názoroch produkovaných v odvolaní. Namietala, že vyjadrenie procesného opatrovníka je len stručným odkazom na jeho predchádzajúce vyjadrenia a žiadnu konkrétnu argumentáciu neuviedol k dôvodom uvádzaným v odvolaní. Opätovne poukázala na závery dokazovania, ktoré vyplynuli v trestnom konaní, a to na psychosomatické prejavy u otca maloletého ako aj reakcie otca na správanie sa voči matke. Trestné konanie bolo zastavené pre nepríčetnosť obvineného a jeho predmetom už nebolo dokazovanie viny. Správanie sa otca voči matke, ktoré bolo predmetom trestného stíhania a ktoré u maloletého vyvolalo psychosomatické prejavy, rozhodne nie je abstraktným, tendenčným konštatovaním, pričom nie je pravdivé ani tvrdenie otca, že na maloletého nikdy negatívne psychicky nevplyval. Tieto skutočnosti vyplynuli zo záveru znaleckého posudku vypracovaného dvoma znalkyňami. Zároveň poukázala na podané odvolanie otca voči uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 9. 3. 2021 sp. zn. 5 To/28/2021, ktorý sťažnosť otca zamietol ako neodôvodnenú voči uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.

k. 1 Ntt 22/2020-55 zo dňa 29. 1. 2021. Poukázala na to, že pribratie konkrétnej znalkyne ani závery znaleckého posudku neboli v trestnom konaní zo strany obvineného spochybnené nijakým právne relevantným a procesne prípustným spôsobom, napr. predložením ďalšieho znaleckého posudku. Ochorenie otca je takej závažnosti, že si vyžaduje kompenzáciu ústavnou formou liečby. Označovať doteraz absolvované ambulantnú liečbu za dostatočnú nie je preto opodstatnené.

19. K argumentácii otca vo vzťahu k stretávaniu sa za prítomnosti tretej osoby pri stretávaní uviedla, že zisťovanie takejto osoby nebolo predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie. V rozhodovacej praxi súdov nie sú celkom ojedinelými prípady, keď sa styk rodiča s dieťaťom realizuje za prítomnosti druhého rodiča, resp. inej osoby. V tomto prípade navrhovala prítomnosť práve s prihliadnutím na predchádzajúce konfliktné spolužitie rodičov, pričom súčasná podoba styku bez komplikácií môže sa javiť ako dočasná a zdanlivá. Prítomnosť tretej osoby má predstavovať spravodlivú rovnováhu medzi bezpečnosťou dieťaťa a jeho oprávneným záujmom na zachovaní vzťahu s otcom.

20. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 65, 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario CSP rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj s jeho odôvodnením. V odôvodnení rozhodnutia sa okresný súd vysporiadal so všetkými relevantnými okolnosťami prípadu, prihliadol na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, pričom bral zreteľ na najlepší záujem dieťaťa. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že skutočnosť, na ktorú musel súd prihliadať, je problémová komunikácia medzi rodičmi, ktorá mala podstatný negatívny dopad na dieťa. Z vykonaného dokazovania jednoznačne bolo preukázané, že komunikačný problém bol rodičmi odstránený, výsledkom čoho je pomerne obsiahla dohoda o úprave styku otca s maloletým.

23. Z odvolania na prokuratúry vyplýva podstatná námietka, ktorú uvádzala aj počas konania, a to, že rozhodnutie považuje za predčasné, pričom predovšetkým zastávala názor, že treba zakázať stretávanie sa otca s maloletým synom. Prokuratúra iba alternatívne počas konania pripúšťala, aby sa takéto stretávanie uskutočnilo sa prítomnosti tretej osoby. V tomto smere neprodukovala žiadne riešenia a návrhy. Námietkami prokuratúry sa súd zaoberal a vzhľadom na výsledky dokazovania nepovažoval tento návrh za akceptovateľný s prihliadnutím na právo dieťaťa stretávať sa s rodičom, naviac za situácie, keď sa tohto stretávania domáha aj samotné dieťa. Argumentácia prokuratúry nie je komplexná a vychádza iba z pohľadu trestného konania a vzťahu otca s matkou, ktoré bolo predmetom trestného konania. Súd mal preukázané, že komunikácia medzi rodičmi maloletého sa výrazne zlepšila, ku konfliktom nedochádza, čo potvrdili obidvaja rodičia. V odvolaní prokuratúra zľahčuje toto zistenie domnienkou dočasnosti tohto stavu. Z dokazovania však vyplynul vzájomný návrh rodičov o úprave styku otca s maloletým. Prokuratúra absolútne podceňuje pud sebazáchovy zo strany matky maloletého dieťaťa ako aj kolízneho opatrovníka. Pokiaľ by vznikli problémy pri realizácii styku, možno legitímne predpokladať, že matka by tento stav netolerovala a patrične by naň reagovala.

24. Kolízny opatrovník počas konania vykonal šetrenie, k veci sa vyjadril a vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na svojich názoroch. Kolízny opatrovník je práve ten orgán, ktorý zohráva podstatnú úlohu pri úprave styku, kedy rodičom napomáha, odstraňuje rozpory, robí poradenstvo a dohliada na najlepší záujem dieťaťa. Kolízny opatrovník v širokom rozsahu vykonáva činnosť a má dostatočné odborné skúsenosti. Aj odvolací súd musí poukázať na skutočnosť, že v poslednom období dochádza práve k danému problému, kedy predmetom rozhodovania je úprava stretávania sa otca s maloletým, pričom otec trpí rovnakou psychickou poruchou. Z doterajšej rozhodovacej činnosti vznikol problém vtedy, kde sa otec odmietol podrobiť liečbe, pričom aj z vyjadrení lekárov je nepochybné, že v prípade liečenia, zodpovednému prístupu možno dosiahnuť uspokojujúce výsledky, pričom daná choroba úplne nikdy nevymizne. To by znamenalo, že v zmysle tvrdenia prokuratúry by sa žiadny otec s daným zdravotným postihnutím nemohol slobodne stretávať so svojimi deťmi, čo by logicky mohlo mať negatívny dopad na rozvoj choroby.

Dôvodná je argumentácia otca v tom, že z dokazovania nevyplývalo, že by maloletému ublížil. Pokiaľ vyplynulo v trestnom konaní, že maloletý bol svedkom agresívneho správania sa otca k matke, je samozrejmé, že táto skutočnosť u maloletého dieťaťa mohla zanechať negatívnu stopu, avšak to neznamená, že tento negatívny vnem bude potrebné "živit" donekonečna, čím de facto bude narúšať vzťah maloletého k otcovi. Vzhľadom na vek dieťaťa je zrejmé, že komunikácia rodičov, ich snaha

dané problémy riešiť, majú pozitívne výsledky a nie je dôvod vo vzťahu pri úprave stretávania sa otca a maloletého vychádzať iba z výsledkov trestného konania, keď prokuratúra absolútne neguje správy ošetrojúcej lekárky, ktorá navyše je taktiež znalkyňou a v obdobných veciach podáva znalecké posudky. Práve v takomto prípade, keď je zároveň dlhodobou ošetrojúcou lekárkou otca, určite ho pozná lepšie, ako znalkyne, ktoré vykonali dokazovanie v trestnom konaní, preto možno s jej správ a záverov vychádzať. Okresný súd správne vyzdvihol správanie sa otca, ktorý sa dobrovoľne podrobuje liečbe, hoci len vo forme ambulantnej, pričom bolo preukázané, že hoci bol umiestnený v S., nebolo zistené také správanie sa otca, ktoré by vyžadovalo ústavnú liečbu. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal aj z rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom 7Pu/2/2020. Okresný súd vo svojom rozhodnutí prihliadol aj na možnosť ochranného liečenia ústavnou formou, ktorá môže pomôcť v zlepšení zdravotného stavu otca. Tá ho nijako nezbavuje rodičovských práv. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 125/98, v zmysle ktorého po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti ctiť a rešpektovať svojich rodičov, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obom rodičom; preto pokiaľ sa nezistia také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je ani pri plnom rešpektovaní práv samých maloletých zákonný, o to menej ústavný právny dôvod na to, aby rodičovi, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný, resp. neprimerane obmedzený.

25. Okresný súd správne prihliadol aj na skutočnosť, že maloleté dieťa sa dožaduje prítomnosti otca, hoci samo nevie posúdiť „možné nebezpečenstvo“, v takomto prípade je tu matka a kolízny opatrovník, ktorý budú v prípade nebezpečenstva konať. Tu ide predovšetkým o zachovanie vzťahu otca a maloletého a nie o narušenie vzťahu, či len možnosti stretávania sa v prípade, ak bude absolvovať ústavnú liečbu. Nezaznela nikde uspokojivá odveď, kedy by mal nastať ten čas, kedy to bude bezpečné“. Na túto otázku nemôže dať uspokojivú odpoveď ani znalec. Ošetrojúci lekár však môže včasne reagovať a v spolupráci s matkou a kolíznym opatrovníkom minimalizovať prípadné hroziace nebezpečenie, ktoré, ako bolo zistené, z otcovej strany k synovi nebolo zistené.

26. Bolo preukázané, že styk sa realizuje bez problémov, aj bez prítomnosti tretej osoby, navyše, často pri stretnutí je aj matka maloletého dieťaťa. Nateraz stretávanie sa otca a maloletého za prítomnosti tretej osoby by znamenalo „umelé“ zabezpečenie práv otca na stretávanie sa. Nepochybne toto stretávanie sa často deje v prítomnosti tretích osôb, či už otec s dieťaťom ide von, na výlet, k svojim rodičom atď. Predstava realizácie styku za prítomnosti cudzej osoby za danej situácie vzťahu nepomôže a bolo by cudzorodým prvkom, ktorá by svojím spôsobom navodil atmosféru realizácie vo forme úradného stretávania sa, pod dozorom, kde by dieťa v danom veku mohlo stratiť svoju úprimnosť a komfort.

27. Pokiaľ prokuratúra argumentuje, že kolízny opatrovník neuviedol nič nové v odvolaní, odvolací súd konštatuje, že ani prokuratúra v odvolaní neuviedla relevantné tvrdenia, len zdôraznila svoje doteraz produkované závery smerujúce k tomu, aby pri rozhodovaní súd vychádzal len zo záverov trestného dokazovania bez zohľadnenia ďalšieho dokazovania. Súd pri rozhodovaní vychádza zo všetkých skutočností, ktoré vyšli najavo, dôkazy neseparuje. Okresný súd sa snažil citlivo a v záujme dieťaťa zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Vysporiadal sa so všetkými otázkami pre a proti pri úprave stretávania sa. Preto jeho rozhodnutie považuje odvolací súd za správne.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Návrh na náhradu trov konania podaný účastníkmi nebol.

29. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).

Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CSP).